

ĐÔI GIÒNG TƯỜNG NIỆM ANH LƯƠNG ĐỨC HỢP, CỰU BIỆN LÝ TÒA SƠ THẨM SÀI GÒN

Chiếc xe Toyota bốn cửa cẩu cạnh đời mới nhất của Sài Gòn thời năm 1970 từ từ đi vào sân pháp đình đường Công Lý, rồi ngừng. Lúc đó khoảng 8:30 sáng.

Người tài xế nhanh nhẹn xuống xe mở cửa sau.

Một người trung niên mặc âu phục complet nhạt, dáng cao cân đối, với vàng trán rộng, tóc rậm, hai mắt mở to có thần, miệng rộng mũi cao, mỉm cười tươi bước ra, rồi thông thả đi về phía phòng biện lý phía trái pháp đình.

Thính thoảng ông nhẹ gật đầu đáp lại lời chào kính của nhân viên dưới quyền, của luật sư và đồng nghiệp.

Đó là hình ảnh của anh Lương Đức Hợp, chánh biện lý tòa Sơ Thẩm Sài Gòn của những năm 1972-1975.

Anh là người năng động, hòa nhã và lịch thiệp. Đối với mọi người, nhất là giới luật sư không phân biệt thực thụ hay tập sự, anh đều thân thiện và tôn trọng.

Trên ghế công tố, chỉ có những vụ án quan trọng anh mới đứng lên buộc tội. Với những vụ thông thường như trộm cắp, cờ bạc..., anh chỉ vắng mặt một câu “xin tùy quý tòa”. Anh chăm chú theo dõi lời biện hộ. Đôi khi anh cũng trao đổi một vài ý kiến ngắn gọn về vụ án với luật sư nhiệm cách.

Văn phòng chánh biện lý có một khoảng không gian rộng, trang nghiêm. Bên ngoài có cảnh sát túc trực. Muốn vào thăm anh phải thông qua nhân viên dưới quyền.

Anh vui vẻ tiếp kiến mọi người, nhất là những nữ luật sư trẻ đẹp.

Thú vui cuối tuần của anh là tennis và nhảy đầm. Anh thường đánh quần vợt với các chức sắc quyền thế dưới thời đệ nhị cộng hòa.

Ở vị trí quan trọng trong ngành tư pháp, anh có mối giao hảo với nhiều giai tầng trong xã hội đương thời.

Ai cũng muốn cầu cạnh anh. Giới thượng lưu muốn quen anh để thêm vây cánh. Giới thương gia muốn gần anh để được che chở khi đụng việc. Giới tướng tá thì e dè, vị nể, không muốn đụng chạm. Giới lưu manh tội phạm thì sợ hãi lánh mặt chuồn êm.

Tháng tư đến 1975 mang đến cuộc đổi đời bi thảm cho toàn miền Nam. May mắn anh đã di tản kịp thời, rồi định cư tại Mỹ, miền Nam California.

Trải qua vài công việc tạm thời, khoảng 1983 anh đã cộng tác với một tổ hợp luật sư Mỹ mở một văn phòng Luật trên đường Bolsa, xé khu Phước Lộc Thọ sau này.

Nhờ tiếng tăm và sự giao thiệp rộng từ trước 1975, văn phòng anh rất đông thân chủ.

Tiền bạc lại tiếp tục vào đầy. Đời anh lại lên hương.

Anh lại tiếp tục những thú vui thời thượng. Lại hò hú tennis cuối tuần. Sau đó là tiệc tùng ca hát. Sòng bài cũng là thú vui thân thiết mà anh không thể tách rời.

Thế là đòi anh lại thắng hoa trên nhiều sân chơi, tao nhã có, tốn tiền cũng có, lành mạnh cũng có.

Điểm đặc biệt là anh rất rộng rãi và quý mến bạn bè, đồng nghiệp. Gặp ai, bất cứ nơi đâu, anh vui vẻ và tha thiết mời mọc ăn uống.

Có thời anh mời cả nhóm lên chơi nhà anh ở Fullerton để vừa đánh tennis, rồi tiệc tùng vào những ngày cuối tuần.

Ngôi nhà có kiến trúc đẹp, kèm thêm sân tennis mà anh ở được ba bốn năm.

Thời gian tiếp tục qua nhanh. Với tuổi đời trên dưới 75, trông anh còn rất trẻ. Anh làm việc ít đi để sống trọn vẹn trong tuổi xế chiều.

Khi bước qua ngưỡng cửa tuổi 80, sức khỏe anh có phần yếu đi. Trong những lần chuyện trò trên điện thoại, anh đều nhắc nhớ đến những kỷ niệm thời làm việc tại pháp đình Sài Gòn.

Anh mong mời gặp lại những khuôn mặt thân quen, dù chỉ một lần...

Thế rồi vào một ngày đầu tháng 6, tiếng chuông điện thoại reo, nhưng không có tiếng trả lời.

Anh đã ra đi. Vĩnh viễn ra đi. Bỏ lại người thân và bằng hữu một thời gắn bó.

Cánh hạc vàng đã tung bay về miền miền viễn. Để lại biết bao hoài niệm buâng khuâng cho người ở lại.

Giọng thơ Tản Đà vang lên đâu đó:

“Cánh vạc bay lên vút tận trời.

Trời đất từ đây xa cách mãi.

Nghìn năm thơ thần bóng trắng chơi...”

Nói đến chữ chơi chắc anh thích thú lắm. Đòi anh là cuộc rong chơi kéo dài vô tận.

Nhưng anh không chơi một mình. Lúc nào bên anh cũng có nhiều bạn bè và nhiều bóng hồng thướt tha vây quanh. Như thế anh mới hài lòng.

Nay anh đang trên đường về chôn thiên thu. Ở cảnh giới đó chắc có lẽ anh cũng đang bày cuộc chơi

Chúc cánh hạc vàng dong chơi thanh thản trên miền vĩnh cửu. Bỏ lại cho đời những bụi bặm trần gian:

“Vèo trông lá rụng đầy sân,
Công danh phù thế cũng ngân ầy thôi...”

Lúc nào chúng tôi cũng nhớ đến anh.

Tùng Sơn Trang ngày 15/6/2018

Nguyễn Viết Đĩnh

